

Sažetak rada prve 2 godine mandata u EP:

MIR - IDENTITET - RAZVOJ

Nasuprot svijetu koji se sve više fragmentira i sukobljava, rad u Europskom parlamentu usmjerio sam prema održavanju i izgradnji mira, njegovanju identiteta i baštine te razvoju hrvatskog i europskog gospodarstva. Ukratko, moji se prioriteti u ovom mandatu mogu sažeti u tri riječi: Mir - Identitet - Razvoj (MIR).

Mir i sigurnost

Ruska agresija na Ukrajinu te promjene u međunarodnom poretku i dalje predstavljaju ključne izazove europskoj sigurnosnoj arhitekturi. Međutim, za Hrvatsku i njenu nacionalnu sigurnost su posebno važne reperkusije takvih zbivanja na susjednu regiju Zapadnog Balkana. Zato je to područje bilo u primarnom fokusu mog rada kao člana Vanjskopolitičkog odbora (AFET), izvijestitelja Europske pučke stranke za Srbiju, te voditelja Izaslanstva Europskog parlamenta za BiH i Kosovo.

Primijetivši da koncept „srpskog svijeta“ nije bio dovoljno prepoznat u Europskom parlamentu kao glavna prepreka miru i stabilnosti na jugoistoku Europe, amandmanima sam ga detaljno opisao i osudio u godišnjim rezolucijama EP o Srbiji, BiH, Crnoj Gori i Kosovu. Ti su amandmani usvojeni i time postali službeno stajalište Europskog parlamenta. U amandmanima na Izvješće Europskog parlamenta o Crnoj Gori pozvao sam vlasti da poduzmu konkretne korake kako bi osigurale pravedne postupke povrata imovine u razumnom roku te zaštitile multietnički identitet Boke kotorske, osobito priznavanjem kulturne baštine autohtone hrvatske zajednice.

Osudio sam zaključke „Prvog Svesrpskog sabora“ od 8. lipnja 2024. kao najnovije inačice velikosrpske politike te istovremeno radio na afirmaciji neovisnosti i promicanju europske perspektive Bosne i Hercegovine, Kosova, Crne Gore i Sjeverne Makedonije. Pružio sam također potporu brzom napretku Albanije te inzistirao na demokratskim reformama u Srbiji kao nužnom uvjetu za europsku budućnost. U tom sam kontekstu boravio i u Srbiji u okviru misije Odbora za vanjske poslove Europskog parlamenta, tijekom razdoblja društvene i političke krize koja je uslijedila nakon tragedije u Novom Sadu. Cilj misije bio je procjena stanja demokracije, uz fokus na prosvjede protiv vlasti i blokadu sveučilišta te smo s predstavnicima vlasti, oporbe i civilnog društva razgovarali o stanju demokracije, vladavine prava i europske perspektive Srbije.

Dosada smo održali jedanaest sjednica Izaslanstva EP za BiH i Kosovo, četiri sjednice zajedničkog Parlamentarnog odbora za Stabilizaciju i Pridruživanje Bosne i Hercegovine, jednu zajedničku sjednicu s Kosovom te usvojili odgovarajuće zaključke predsjedatelja i preporuke. Na primjer, tako smo s parlamentarne strane potaknuli i podržali sklapanje

sporazuma BiH s Frontexom za učinkovitije upravljanje migracijama, aktivaciju Europskog fonda solidarnosti nakon poplava u BiH ili pak usvajanje Reformske agende za postupnu integraciju BiH u europske politike. Isto tako smo podržali ispunjavanje 14 prioriteta na putu BiH prema članstvu, među kojima je promjena izbornog zakonodavstva na način da se uklone diskriminacije i osigura ravnopravnost triju konstitutivnih naroda. S druge strane, u godišnjoj rezoluciji Europskog parlamenta o Bosni i Hercegovini uspjeli smo također osigurati jasnu potporu razvoju Južne plinske interkonekcije između Hrvatske i Bosne i Hercegovine kao strateškog projekta koji će pridonijeti diversifikaciji opskrbe plinom, smanjenju ovisnosti o ruskim energentima te jačanju energetske sigurnosti Bosne i Hercegovine i cijele regije.

Sigurnost, demokraciju i ljudska prava promicao sam i izvan europskog susjedstva. Kao član Odbora za politička pitanja, sigurnost i ljudska prava Europsko-latinoameričke parlamentarne skupštine imenovan sam izvjestiteljem za izvješće o suradnji EU i Latinske Amerike u cilju jačanja mira, ljudskih prava i demokracije, dodatno povezujući vanjskopolitičke prioritete Unije s globalnim izazovima. U tom sam izvješću naglasio važnost političkog pluralizma, jačanja demokratskih institucija i neovisnog izbornog nadzora, kao i unaprjeđenja standarda izbornog integriteta, čime se doprinosi većem povjerenju građana u demokratske procese i jačanju njihova legitimiteta kroz slobodno izraženu volju birača. Time se jačaju temelji stabilnosti i dugoročnog mira u regiji.

O sigurnosnim izazovima jugoistočne Europe i europskoj perspektivi Kosova govorio sam i u Beču, na poziv zastupnika Europske pučke stranke Lukasa Mandla i Austrijskog društva prijateljstva s Kosovom, čime sam nastavio promicati hrvatska stajališta i izvan institucija Europske unije.

Identitet

Iako je Hrvatska najmlađa članica Europske unije, hrvatski narod ima tisućljetnu povijest i bogatu baštinu. Stoga sam s ponosom i zajedno s kolegom Karlom Resslerom organizirao svečanu akademiju u Europskom parlamentu kojom smo proslavili 1100. obljetnicu Hrvatskog kraljevstva. Tim povodom je u Parlamentu služena i misa za domovinu.

Kršćanstvo je u mnogome oblikovalo hrvatski identitet te nas je kulturološki i civilizacijski povezalo s drugim europskim narodima. Europa je ekstremnom sekularizacijom zaboravila na svoje korijene i time, između ostalog, slabi svoj integrativni kapacitet. Stoga sam organizirao dosad najveći Europski molitveni doručak, s preko 600 uzvanika iz cijelog kontinenta. Među njima su bili europski i nacionalni zastupnici, ministri, veleposlanici te predsjednica Europskog parlamenta Roberta Metsola. Bilo mi je posebno drago što je zaključnu molitvu predvodio hrvatski isusovac, pater Tvrtko Barun. Tijekom boravka u Rimu sudjelovao sam na sastanku zastupnika Europske pučke stranke

te na audijenciji kod pape Lava XIV., nastavljajući njegovati odnose europskih institucija i Katoličke Crkve.

Isto tako smo u Europskom parlamentu prikazali film Višnje Starešina „Pobjeda Renate Bauer“ u kojem je istaknuta uloga blaženog Alojzije Stepinca u spašavanju Židova za vrijeme Holokausta. Posebno sam zahvalan što sam film predstavio europskoj publici u suradnji s Europskim židovskim savezom.

Vrlo važna grana hrvatskog naroda su Hrvati u Bosni i Hercegovini, hrvatske manjine u Europi te hrvatsko iseljništvo. Kroz rad na vanjskopolitičkim rezolucijama zauzeo sam se za prava Hrvata kao konstitutivnog naroda u BiH, te hrvatskih manjina u Srbiji, Crnoj Gori i Kosovu. Parlamentarnom diplomacijom pridonio sam i jačanju položaja hrvatske zajednice u Republici Srbiji, posebno razvoju obrazovanja na hrvatskom jeziku. Nakon izgradnje vrtića „Anđeli čuvari” u Tavankutu, zauzimao sam se da se otkloni višegodišnja blokada njegova rada na hrvatskom jeziku, čime je omogućeno da djeca Hrvata predškolski odgoj pohađaju na svom materinskom jeziku. Taj je doprinos prepoznalo i Hrvatsko nacionalno vijeće u Republici Srbiji koje mi je u lipnju 2026. dodijelilo nagradu „Crvena penkala“ za doprinos razvoju nastave na hrvatskom jeziku u Republici Srbiji.

Kao koordinator Europske pučke stranke za Latinsku Ameriku također sam istaknuo ulogu hrvatske iseljeničke zajednice te posjetio Hrvate u Limi, Buenos Airesu, La Pazu, Santa Cruz de la Sierra, Meksiku i sudjelovao na 8. susretu Hrvata Južne Amerike u Sao Paulu. Potaknuo sam ih na povratak u domovinu, te sam u tom kontekstu raspisao natječaj i izabrao devet potomaka hrvatskih iseljenika iz Južne Amerike koji tijekom 2026. stažiraju u mom uredu u Europskom parlamentu. Dosada je već troje mladih završilo svoje šestotjedno stažiranje u Bruxellesu, od kojih se mladić koji je odrastao u Argentini, već odlučio zajedno sa svojom obitelji vratiti u Hrvatsku po završetku stažiranja. Također sam zajedno sa španjolskim kolegom Franciscom Millanom Monom predstavio u EP knjigu argentinske spisateljice Diane Arias „Amores Inmigrantes“ o hrvatskim, španjolskim i drugim iseljeničkim zajednicama iz Europe. Rad s mladima i obrazovanje bili su također važan dio mog parlamentarnog djelovanja. Posjetio sam Srednju školu Zabok, sudjelovao u programu Škola ambasador Europskog parlamenta (EPAS) u Zadarskoj županiji te na međunarodnoj konferenciji u Portorožu o proširenju Europske unije i ulozi mladih u europskim procesima.

Hrvatski nacionalni identitet obogaćuju posebnosti svakog kraja naše domovine. Zato smo u Europskom parlamentu organizirali predstavljanje grada Vinkovca i sv. Petra u Šumi. Tom prilikom smo predstavljanje popratili bogatom gastronomskom ponudom Istre. Posebnu pozornost posvetio sam i očuvanju identiteta bunjevačkih Hrvata. U Europskom parlamentu organizirali smo predstavljanje Dužijance, njihove najvažnije duhovno-kulturne manifestacije, uz svetu misu i konferenciju pod naslovom „Dužijanica – ponos bunjevačkih Hrvata i doprinos europskoj baštini“. Time smo europskim institucijama

predstavili bogatu tradiciju bunjevačkih Hrvata kao sastavni dio hrvatske i europske kulturne baštine te dodatno osnažili vidljivost hrvatske manjinske zajednice u Republici Srbiji.

Razvoj

U promijenjenim geopolitičkim okolnostima, Europa si više ne može priuštiti daljnji gubitak konkurentnosti i slabljenje svojih proizvodnih kapaciteta. Stoga sam se kao član Odbora za industriju, istraživanje i energetiku zauzeo za smanjivanje administrativnog tereta hrvatskim i europskim poduzećima, pragmatičniji pristup zelenoj tranziciji te priuštivu energiju uz sprječavanje novih geopolitičkih ovisnosti.

Jedna od ključnih odluka EU-a na području energetike odnosila se na obustavu uvoza ruskog plina. U Parlamentu sam se zauzeo da se uredba proširi na zabranu uvoza nafte, uz jasan argument da Mađarska može koristiti Jadranski naftovod (JANAF) kao alternativni pravac opskrbe s neruskom naftom. Na kraju se Europska komisija obvezala predložiti 2026. novi zakonodavni akt kojim će se zabraniti uvoz ruske nafte.

U tako promijenjenim geopolitičkim okolnostima, Hrvatska se razvija kao energetska čvorište zahvaljujući JANAF-u, LNG terminalu na Krku, ali i potencijalu u obnovljivim izvorima energije. U tom pogledu sam posebnu pažnju posvetio geotermalnoj energiji, za koju Hrvatska ima sve tehnološke i geološke pretpostavke. U Europskom parlamentu inicirao sam osnivanje međustranačke skupine za potporu geotermalnoj energiji te s kolegama iz Slovačke, Španjolske i Češke organizirao radni doručak s vodećim predstavnicima industrije, specijaliziranih fondova i regulatornih agencija. Sudjelovao sam i na velikoj konferenciji u Zagrebu, koju je otvorio predsjednik Vlade Andrej Plenković, posvećenoj hrvatskom i europskom potencijalu geotermalne energije. Nakon višegodišnjeg zagovaranja, te kao rezultat rada međustranačke skupine zastupnika za potporu geotermi, od Europske komisije dobili smo potvrdu da će objaviti prvi Europski akcijski plan za geotermalnu energiju. Njegova provedba trebala bi značajno ubrzati izdavanje dozvola za geotermalne projekte, unaprijediti kartiranje područja s geotermalnim potencijalom te uspostaviti europske mehanizme za smanjenje rizika ulaganja u proces bušenja. Time će se otvoriti i veće mogućnosti financiranja geotermalnih projekata europskim sredstvima, što može značajno pridonijeti nižim troškovima grijanja i hlađenja naših kućanstava. Istodobno sam se aktivno zalagao za već postojeći razvoj geotermalne energije u Hrvatskoj, posjetivši geotermalne bušotine u Vinkovcima, Jarmini i Bjelovaru te sudjelujući na Energetskom summitu u Zagrebu, panelu na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu posvećenom geotermalnoj energiji i Summitu Triju mora u Dubrovniku, gdje smo raspravljali o jačanju europske elektroenergetske mreže i ulozi geotermalne energije u energetskej tranziciji. U Europskom parlamentu organizirao sam i konferenciju „Trenutak energetske neovisnosti

Europe“, na kojoj smo raspravljali o jednom od ključnih izazova europske budućnosti. Posebno mi je bilo zadovoljstvo što su konferenciji nazočili članovi Udruge DAR, koja pruža podršku darovitim učenicima u Hrvatskoj, kako bi se i mladi Hrvati uključili u raspravu o europskim javnim politikama.

Kao izvjestitelj Europskog parlamenta također sam pripremio Strategiju EU za Latinsku Ameriku kojom sam poseban naglasak stavio na demografski, gospodarski i energetske potencijal koji se otvara suradnjom s ovim dijelom svijeta, a izabran sam i za prvog potpredsjednika Izaslanstva Europskog parlamenta za odnose sa državama Andske zajednice. O odnosima Europske unije i Latinske Amerike govorio sam i kao gostujući predavač na Europskoj diplomatskoj akademiji u Brugesu, gdje sam budućim europskim diplomatima predstavio stratešku važnost jačanja partnerstva između dviju regija. Iskustva stečena u europskoj diplomaciji predstavio sam i polaznicima Diplomatske akademije Ministarstva vanjskih i europskih poslova u Kući Europe u Zagrebu.

Na primjer, kao šef Promatračke misije Europske unije za predsjedničke i parlamentarne izbore u Boliviji mogao sam svjedočiti demokratskim promjenama u zemlji koja ima 20 posto svjetskih rezervi litija i koja je nakon dva desetljeća orijentacije prema Kini i Rusiji sada otvorena za suradnju s Europskom unijom na ravnopravnim osnovama. Jednako tako sam, u okviru rada Izaslanstva Europskog parlamenta za odnose sa zemljama Mercosura, posjetio lokacije povezane s eksploatacijom i preradom litija u Argentini te se na terenu upoznao s izazovima i mogućnostima razvoja strateških sirovina ključnih za europsku energetske i industrijsku budućnost. Sudjelovao sam i na sjednicama Europsko-latinoameričke parlamentarne skupštine (EUROLAT) u Meksiku i Peru te na međunarodnom forumu „America Libre“ u Meksiku, gdje sam nastavio promicati jačanje političke, gospodarske i parlamentarne suradnje između Europske unije i država Latinske Amerike. Tijekom posjeta susreo sam se i s predstavnicima hrvatskih zajednica u obje zemlje.

Statistika

U ovom sažetku nismo mogli obuhvatiti sve aktivnosti u prve 2 godine mandata. Međutim, statistički podaci mogu možda nadopuniti sliku i preciznije prikazati dosadašnji parlamentarni rad.

- 125 govora na plenarnim sjednicama Europskog parlamenta
- 71 potpisanih prijedloga rezolucija
- 13 zastupničkih pitanja Europskoj komisiji
- 6 izvješća (1 kao glavni izvjestitelj i 5 kao izvjestitelj u sjeni, od toga 1 još u tijeku)
- 696 podnesenih amandmana na 61 izvješće Europskog parlamenta

- Predsjedanje na 11 sjednica Izaslanstva EP za BiH i Kosovo
- Predsjedanje na 4 sjednice Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje Bosne i Hercegovine
- Predsjedanje na 1 sjednici Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje Kosova
- Šef Promatračke misije EU-a u Boliviji
- Voditelj izaslanstva Europskog parlamenta za promatranje predsjedničkih i parlamentarnih izbora u Peruu
- Član Promatračke misije Europskog parlamenta na lokalnim izborima u BiH
- Član Promatračke misije Europskog parlamenta na parlamentarnih izborima na Kosovu
- Član Promatračke misije Europskog parlamenta na izborima za predsjednika RS-a (BiH)
- Organizacija posjeta Europskog parlamenta za oko 300 posjetitelja iz Hrvatske